Влада — Радам!

Голос України

Газета Верховної Ради України ◆ № 197 ◆ Четвер, 10 жовтня 1991 року ◆ Ціна 5 коп.

ЗАЯВА

КОМІТЕТУ У СПРАВАХ НАЦІОНАЛЬНОСТЕЙ ПРИ КАБІНЕТІ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

Останнім часом в республіці вчинено ряд актів вандалізму. Зокрема, в Києві осквернено могили полеглих у боях Великої Вітчизняної війни, пам'ятний знак М. Булгакову. Під час днів російської культури в столиці, що проводилися 21—26 вересня ц. р. за ініціативою Українського республіканського товариства «Русь» та Санкт-Петербурзького центру національних культур, група політичних провокаторів намагалася шляхом хуліганських дій, скандування антиросійських гасел зірвати проведення наукової конференції «Взаємодія української та російської культур», спалила державний прапор Росії. На початку жовтня сплюндровано меморіальну дошку на будинку Т. Г. Шевченка.

Поділяючи стурбованість громадських об'єднань національних меншин населення, Комітет у справах національностей вважає, що всі ці акції носять не випадковий, провокаційний характер. Вони спрямовані на дестабілізацію політичної обстановки в Україні, розпалювання міжнаціональної ворожнечі. Їх не можна не розглядати в контексті дій певних сил проти утвердження української державності, їх прагнення відповідним чином вплинути на результати референдуму 1-го грудня ц. р.

Звертаємося до правоохоронних органів Києва покласти край цим ганебним вчинкам, виявити винних і притягнути їх до кримінальної відповідальності.

Закликаємо громадян усіх національностей, їх громадські об'єднання до спокою і витримки. Зробімо все можливе, щоб не порушити міжнаціональний спокій в Україні, традиційну дружбу між людьми всіх національностей.

4 «МЕНТ» І ПОТОЧНИЙ МОМЕНТ

Нормальний міліціонер до народної дражнилки «мент» ставиться цілком спокійно. Хочете перевірити? Можна. Але не тоді, коли він — на службі. Навіть якщо служба йому сьогодні випала (о, поточний момент!) на сходинках Божого Храму. Якраз це може вас підвести. Бо ви гадаєте, що він там з Богом розмовляє. Але ж не виключено, що за півгодини перед цим йому довелося розмовляти, скажімо, з прокурором. І розповідати про те, де був під час путчу.

Розповідати і думати: а сам ти де був?

Отож, він, міліціонер, може вас не так зрозуміти.

Дещо про це читайте сьогодні в «Інформаційному кур'єрі».

Фото Олекси ВАЩЕНКА.

АМЕРИКАНСЬКІ військові експерти повернулися з Москви до Вашингтона. Вони інформуватимуть уряд США щодо ініціатив з роззброєнь, запропонованих СРСР і РРФСР.

ГЕНЕРАЛЬНИЙ секретар НАТО Вьорнер висловив упевненість у тому, що країни — члени оборонного союзу дійдуть згоди щодо встановлення офіційних зв'язків між СРСР і державами Східної Європи у ході зустрічі у верхах НАТО в Римі наступного місяця.

ПРЕДСТАВНИКИ командування федеральної армії Югославії і сил оборони Хорватії підписали нову угоду про припинення вогню. Така угода передбачає одночасне припинення блокади федеральними ВМС Адріатичного узбережжя Хорватії і блокади казарм Югославської армії на території республіки.

ХАЙ ПРАЦЮЄ, ЯКЩО...

Якщо Гамсахурдіа погодиться задовольнити основні вимоги опозиції, то ми не наполягатимемо на його відставці, — заявив Т. Кітовані, лідер національних гвардійців, які перейшли на сторону опозиції. За повідомленнями інформаційних агентств, згадані вимоги включають відставку президії грузинського парламенту, звільнення всіх політв'язнів та гарантію свободи слова.

ЗА КОГО ВЕЛИКОБРИТАНІЯ?

Учора в Лондоні прем'єр-міністр Мейджор зустрівся з головою литовського парламенту Ландсбергісом. Як мовиться у заяві, опублікованій після зустрічі, Мейджор висловив підтримку прагненням литовців домогтися якнайшвидшого виведення радянських військ з території республіки. Великобританія здійснюватиме тиск на СРСР у цьому питанні, наголосив англійський прем'єр.

ДОПОМОГА КРАЇНІ, ЯКОЇ ВЖЕ НЕМАЄ

Японський кабінет міністрів вирішив надати Радянському Союзові термінову допомогу на суму у 2,5 мільярда доларів. Представник МЗС Японії повідомив, що ці гроші призначені на підтримку демократії та економічних реформ в СРСР.

Богдан ГАВРИЛИШИН:

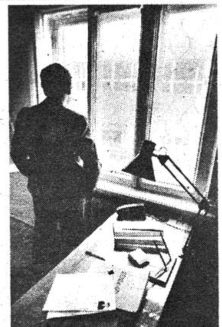

3 Зникли ілюзії, що центр може себе реформувати, що він передасть якісь прерогативи республікам. За останніх місяців два стало очевидним, що той центр наскрізь гнилий і розпадається під вагою власної неефективності. Тепер республіки мають не тільки моральне право, але й нагальну потребу взяти свою долю у власні руки.

КІНЦІ У ВОДУ

6 Мати звернулася до правоохоронних органів: пропала донька, допоможіть!

Хіба ж знала тоді, що то лише початок її мандрів і поневірянь по міліцейських, прокурорських і всіляких інших кабінетах... Бо ж з того часу, з лютого 1987 року, і досі правоохоронні органи не можуть повідомити матері щось істотне про долю її доньки.

ДИРЕКТОР МАГАТЕ Блікс і керівник групи експертів ООН в Іраку Кей заявили, що Ірак працював над створенням атомної бомби.

В АМЕРИКАНСЬКОМУ сенаті голосування щодо затвердження кандидатури К. Томаса на пост члена верховного суду країни відкладене. Він звинувачується у непристойній поведінці в сексуальному плані. Томас відкинув ці звинувачення.

ГОЛОС України

Засновник — Верховна Рада України

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ:
252047
Київ, вул. Нестерова, 4

ТЕЛЕФОНИ РЕДАКЦІЇ ГАЗЕТИ:

Приймальня — 446-92-11

Відповідальний секретар — 446-72-63

Завідуючий корсіткою 441-84-42, 224-72-54 (телефакс).

ВІДДІЛИ:
парламентський — 441-84-52, 441-85-64,
листів — 441-82-05, 441-29-61,
економіки — 441-88-07,
аграрний — 441-86-18,
міжнародний — 446-91-20,
охорони здоров'я — 441-88-06,
соціальних питань — 441-88-05,
екології — 441-88-59,
культури — 441-86-44,
спорту — 441-88-08,
інформаційний — 446-61-13, 441-86-20,
історії України — 441-88-62,
військових питань — 441-88-52,
реклами — 441-89-44,
бухгалтерія — 441-84-00.

Рукописи не рецензуються і не повертаються.

Індекс 60955

Тираж 156.200

Передплатна ціна на рік 19 крб. 80 коп.

Газета виходить 5 разів на тиждень. Сьогодні, у середу, на 8 сторінках.

ХТО Ж СІЄ ВІТЕР?

Денне і вечірнє засідання 8 жовтня

Дехто з депутатів, очевидно, забув народну мудрість, яка твердить, що не можна одночасно сидіти на двох стільцях або гнатися за двома зайцями. Як наслідок, під час обговорення проекту Закону України про громадянство України точилася навколо питання про подвійне громадянство найгостріша дискусія. При цьому з'ясувалося, що далеко не всі розуміють, що таке громадянство в політичному значенні цього слова. Адже коли мова йде про два громадянства, то це означає, наприклад, як наголосив у своєму виступі Олександр Барабаш, що люди хочуть, аби їхні діти служили у двох арміях. Тобто виконали свій обов'язок в одній країні, а потім у другій. Це ж стосується і пенсій та виборів в органи влади. Словом, виходить повна нісенітниця. І хоча на подвійному громадянстві наполягали кілька депутатів з півдня України, сесія прийняла рішення, щоб воно допускалося лише на підставі двосторонніх міждержавних договорів.

Далі обговорення проекту Закону відбувалося вже без надміру емоцій, по-діловому. Завдяки цьому Закон у цілому був прийнятий не простою більшістю голосів, а конституційною. І, як підкреслив народний депутат Володимир Сметанін, він радий тому, що йшов до трибуни громадянином СРСР, а зійшов з неї громадянином України.

Віднині всі, хто проживає на території республіки, стали її громадянами.

На засіданні також прийнято в першому читанні проект Закону «Про податок з власників транспортних засобів та інших самохідних машин і механізмів».

Стався на сесії, як зауважив головуючий, ще один унікальний випадок: без обговорення було прийнято постанову «Про визнання деяких законодавчих актів України такими, що втратили чинність у зв'язку з прийняттям Закону Української РСР про бюджетну систему Української РСР», а також Закон «Про внесення змін і доповнень до деяких законодавчих актів України».

Словом, роботу сесії можна б вважати продуктивною, якби не одне маленьке «але», про яке вже не раз доводилося згадувати у своїх публікаціях. Воно стосується участі депутатів у роботі Верховної Ради. Тут як окремі демократи, так і дехто з представників колишньої більшості, одностайні в бажанні перехитрити техніку. Знову триває практика, коли один депутат голосує за двох-трьох, а то й чотирьох відсутніх своїх колег. Очевидно, закликати депутатів до совісті немає рації. Можливо б, ті, хто постійно працює на сесії, врешті-решт порушили питання про застосування санкцій до тих, хто «сидить на двох кріслах», а по суті, повноцінно не працює ніде.

І друге. Оті «чергування» під Верховною Радою кількох сотень людей починають нагадувати фарс. До речі, таку оцінку я почув від депутата, який належить навіть не до «центристів», а до ліворадикального крила демократів. Щодо текстів на плакатах і транспарантах, які тримали ці люди, то з подивом побачив на них звинувачення на адресу Василя Червонія, який очолював комісію, що виїжджала в західноукраїнські області для вивчення стану і причин конфліктів на міжконфесійному грунті. Люди можуть й не розуміти, хто і для чого використовує їх. Але ж депутати повинні бачити: дехто не від того, щоб, виходячи із своїх політичних амбіцій, кинути зерно ворожнечі між людей. Щодо місії Василя Червонія, то він якраз виїжджав у названі області задля примирення, а не для сіяння розбрату. Отже, перед тим як осуджувати когось або звинувачувати, спершу подумаймо: «Кому це вигідно?»

Василь ТУГЛУК,
парламентський кореспондент «Голосу України».

ДО ДЕМОНТАЖУ СОЮЗУ — БУДЬТЕ ГОТОВІ!

Ранкове засідання 9 жовтня

Сесія розглянула і прийняла постанову Верховної Ради України «Про позицію преси, телебачення і радіо України під час державного перевороту та заходи, що випливають з цього». Приступила до обговорення постанови парламенту «Про депутатські групи України в Раді Республік і Раді Союзу Верховної Ради СРСР перехідного періоду». До перерви з цього питання виступили більше десяти народних депутатів України.

Отже, парламент, врешті-решт, визначився щодо позиції засобів масової інформації республіки у серпневі дні цього року, коли країну «запутчило» і хто-хто, а журналісти, «четверта влада», мали б дати оцінку «павукам» у московській «банці» трьох інших форм влади. Інформацію Комісії парламенту з питань гласності та засобів масової інформації взято до відома, висновки комісії Ю. Гойсинського та відповідних комісій місцевих Рад у частині, що стосується «мас медіа», розглянути на засіданнях трудових колективів і на чергових сесіях Рад, які мають свої друковані органи. Усі наші журналістські проблеми до прийняття республіканського Закону про пресу регламентує відповідний союзний Закон. Власний «журналістський закон», до речі, внесено до переліку питань цієї сесії, доручено розробити парламентській комісії М. Списа (КрАРСР) та Кабінету міністрів. Як і закони «Про телебачення і радіомовлення» та «Про інформацію».

Урядові також доручено «розібратися» із службовими особами засобів масової інформації, які підтримали «ГКЧП» і, зокрема, з керівництвом Укртелерадіокомпанії. І, в принципі, можна було б дихнути з полегшенням, якби не одна обставина. Більшістю голосів депутати відкинули пропозицію про створення на базі «Правды Украины» російськомовного видання Верховної Ради, яке слугувало б російськомовному населенню республіки. Аргументи депутатів Л. Скорик, В. Карпенка, С. Головатого, І. Зайця (усі — Київ) та інших про те, що політика парламенту має бути єдиною і висвітлюватися на сторінках «Голосу України», особливих заперечень не викликає. Так воно й має бути, і наша газета повинна тільки повніше висвітлювати всі перипетії політичної боротьби у «високих» стінах. Але мають під собою підстави й аргументи редактора «ГУ», депутата С. Правденка (Дніпропетровщина), який говорив про необхідність здорової конкуренції. Пишу це не тому, що С. Правденко — мій начальник, а тому, що переконаний: різна, інколи опозиційна рішенням парламенту, преса — це той здоровий «хірург», який здатний інколи болючими методами відсікати збочення, перегини, власний «комплекс повноцінності» депутатів, щоб парламентський організм залишався здоровим і дієздатним. Залишається сподіватися, що це зроблять віднині інші видання.

Отже, «Голос України» заплановано видавати російською мовою і зробити так, щоб хоч раз на тиждень газета виходила мовами інших народів, які населяють Україну.

Не обійшлося й без несподіванок. Черговий раз здивував високе зібрання, а разом з ним і народ України, м'яко кажучи, непередбачуваністю пропозицій голова Комісії з питань законодавства О. Коцюба (Київ), який після прийняття постанови за основу запропонував... узагалі її не розглядати, бо вона, мовляв, суперечить висновкам постанови парламенту про оцінку політичного становища від 24 серпня цього року. У депутата Л. Яковишина ледь мову не відібрало від такої «мудрої» пропозиції, і він так резюмував свій виступ: «Це ж депутат, а не голова комісії». Що не кажи, а красномовне визнання компетентності колеги й депутатської самооцінки. Іронія з цього приводу може бути тільки гіркою...

Не може, як на мене, сподобатися й такий собі авторитарний — знімати з посад, не знімати — підхід до керівництва засобів масової інформації. Як модно сьогодні говорити, це ми вже проходили...

Друга постанова не просто архіважлива для долі незалежної України. Вона — життєво необхідна, бо існуємо ми сьогодні щонайменше в трьох політичних реаліях. З одного боку, ми прагнемо будувати незалежну державу Україну з найповнішими її атрибутами, інститутами й ознаками, з відповідною законодавчою базою, з власною Конституцією, і конче потрібно, щоб хтось на ці наші потуги серйозно звернув увагу.

З другого — Союзу РСР, де-юре не існує, але є величезний геополітичний простір, об'єднаний частково політично (існують Президент, Верховна Рада Союзу, армія, різні міністерства і відомства, єдина ядерна зброя тощо) й, найголовніше, економічно. Усім зрозуміло: без взаємних економічних зв'язків ми нікому в світі як рівноправні партнери не потрібні. А Союз руйнується й розвалюється з таким тріском, що є реальна загроза Україні загинути під його уламками разом зі своєю незалежністю. Необхідно для України й одержати свою частку із загальносоюзного майна, золотого запасу тощо. Треба протистояти й намаганням Росії оголосити себе єдиним правонаступником колишньої «радянської імперії» з усіма наслідками, які з цього випливають. Україна не може посадити собі на шию ще одного «господаря» й «мудрого керівника».

І нарешті, на нас дивиться світ. Його цікавить, а що воно вийде з того розпаду Союзу, якими будуть нові держави. «Демократичні» режими «імені Звіада Гамсахурдіа або Іслама Карімова», певно, їх не надихають. Хвилює світ і подальша доля кредитів, виданих СРСР «під Горбачова».

Тому народні депутати України, обговорюючи союзний Закон «Про органи державної влади й управління Союзу РСР у перехідний період» та власну постанову про те, посилати чи не посилати повноважних представників до Рад Союзу і Республік Верховної Ради СРСР, зважили на всі обставини. Непокоїли їх в першу чергу відсутність механізму прийняття рішень у перехідних структурах влади й координаційних органах міждержавних відносин, доля майна Союзу, можливість чи неможливість контролювати цивілізований демонтаж СРСР, щоб запобігти його катастрофічному для всіх неконтрольованому розвалу.

Виступило небагато депутатів, але три основні підходи проявилися чітко. Перше, послати повноважні делегації і зберегти Союз, хоча б у вигляді економічної співдружності. По-друге, не посилати нікого й нікуди, а домовлятися прямо з республіками. Ці дві тенденції були завуальовані в слова про «зраду інтересів» народу, про «небажання жити реаліями» тощо. І була третя, найоптимальніша, як на мене, точка зору — процес розпаду СРСР контролювати. Для цього, категорично відмовившись від будь-яких союзних органів, які мали б право законодавчої ініціативи (наприклад, розробляти Конституцію СРСР), або прямо домовитися з республіками про створення міжреспубліканських координаційних органів, або взяти участь в існуючих структурах з правом вето на всі їхні рішення, що стосуються України. А вже беручи участь в тих органах, розробляти механізм прийняття рішень, не допускати ущемлення політичних і майнових прав України.

Як на мене, це — позиція здорового глузду, бо не можна безоглядно бігти вперед, залишаючи за собою безодню, що не дає можливості для маневру. Не відступу, а маневру, бо, як відомо, політика — це мистецтво можливого, і на політичній арені потрібні сьогодні справжні «митці».

Володимир СКАЧКО,
парламентський кореспондент «Голосу України».

Богдан ГАВРИЛИШИН:

«УКРАЇНА ВЗЯЛА СВОЮ ДОЛЮ В РУКИ»

Сучасну епоху українського інтелектуального життя публіцист Іван Дзюба назвав епохою «від Драгоманова до Гаврилишина». А сам Богдан Гаврилишин, член Всесвітньої академії менеджменту, член правління Римського клубу, дійсний член Всесвітньої академії науки і мистецтв, член правління організації США «Ресурси для майбутнього», голова Надзірної ради фонду «Відродження», власник ще кільканадцяти титулів, перелік яких дуже великий, жартуючи, сказав, що міг би назвати себе безробітним. Бо після майже двадцятирічного керування Міжнародним інститутом менеджменту в Женеві ніде офіційно не працює.

Ті, хто багато років знають доктора Богдана Гаврилишина, дивуються його надзвичайній працелюбності, невгасимій потребі нових пошуків. А мене з першої зустрічі і протягом ось уже двох років вражає його прагнення краси й добра, здатність дивуватися, танцювати з вітерцем вальс навіть на гірських схилах, вирушати у будь-які мандри з набором касет Вівальді, тенісну партію перетворювати на азартну виставу...

Богдан Гаврилишин — карпатський, а згодом канадський лісоруб, сьогодні — вчений-філософ, громадянин світу. Мрія його життя — стати громадянином України. І нині, коли Україна намагається вийти з кризи, доктор Богдан Гаврилишин як співголова консультаційно-дорадчої ради при Президії Верховної Ради України не шкодує ні сил, ні досвіду, щоб досягти мети.

Кор.: Богдане Дмитровичу, ще наприкінці 70-х років, у знаменитій праці «Дороговкази в майбутнє» ви, аналізуючи соціально-економічний розвиток СРСР, науково обгрунтували необхідність радикальних змін у нашій країні і показали, що так званий розвинутий соціалізм є практично періодом соціально-економічної стагнації та застою у розвитку радянського суспільства. Ви писали, що будуть спроби зробити фундаментальні зміни в системі Союзу і що навряд вони відбудуться якимось мирним, офіційним способом. Будуть спроби реакційної меншості задушити перебудову, але вони приречені на невдачу. Кінець тоталітарної імперії неминучий і настане він, передусім, завдяки національному пробудженню різних народів. Ваш прогноз здійснився.

— Бачте, я навіть забув про свої прогнозування. Сьогодні то неважливо. Важливо, що це сталося. З початком заколоту в Москві мені стало очевидно, що щось важливе мусить трапитись і на Україні. Якби тепер Україна не взяла свою долю у власні руки, а все ще поклалася на те, що зроблять у Москві і які рішення там ухвалять, — це було б, справді, не гідно цього народу, цієї землі.

Усі дні я тримав безпосередній зв'язок з людьми у Києві, особливо з Володимиром Гриньовим, стежив за перебігом подій по радіо та телебаченню. Увага всього світу була прикута до Союзу. І я виступив на швейцарському телебаченні з інтерв'ю для багатьох програм радіо, різних журналів. Потрібно було робити все, щоб у світі знали: Україна бурхливо реагує на події в Москві.

Може, із зрозумілих причин, Україна в очах світу й не дуже гостро зреагувала на ті події. Та я впевнений, що якби ввійшли танки і виникли якісь заворушення, то події б розгорталися набагато жорсткіше, ніж у Москві. Багато людей готові були загинути і собою зупинити танки, захищаючи демократію. Заява Л. Кравчука в першу добу перевороту про те, що на Україні немає жодної потреби вводити надзвичайний стан, що укази новоствореного комітету на територію республіки не поширюються — це був крок виважений, і, як на мене, правильний. Дуже добре також, що демократичні сили виступили рішуче й одностайно, продемонстрували свою безкомпромісність.

Кор.: На надзвичайній сесії Верховної Ради України, на якій ви також були присутні, демблок гостро критикував уряд і депутатів за нерішучість...

— Так, сесія проходила надзвичайно цікаво. Все робилося мирним, законним способом, але дух був революційний. І знаєте, у революційних періодах завжди є така активна меншість, що веде, й інертна більшість. Момент був цікавий ще й тим, як ця більшість відступала. Щоправда, мені трошки жаль було бачити, як деякі депутати нервували, аж надто гостро виступаючи, закликали одразу якийсь суд чинити. Це занадто.

Мені здається, що треба дати всім людям, які не мають за собою якоїсь кримінальної спадщини, можливість включитися в будівництво нової країни, нашої держави. Нам необхідно мобілізувати якнайбільше сил. Проголошення самостійної держави відбулося майже одноголосно. Це історичний крок, але це лише початок. Тепер усім миром потрібно впрягатися у створення нової України.

Кор.: Як ви гадаєте, які кроки треба робити, щоб закріпити досягнуте?

— Щодо зовнішнього світу, то питання трансформується так: визнає він цю незалежність чи ні? Повинен сказати, що контекст нині кращий для такого визнання, ніж рік тому. Тоді проголошення незалежності не сприйнялося б, було б майже безглуздям. Сьогодні ж це треба було зробити. Світ уже більше готовий до сприйняття нашої самостійності. Зникли ілюзії, що центр може себе реформувати, що він передасть якісь прерогативи республікам. За останніх місяців два стало очевидним, що той центр наскрізь гнилий і розпадається під вагою власної неефективності. Тепер республіки мають не тільки моральне право, але й нагальну потребу взяти свою долю у власні руки.

Щодо дипломатичного визнання. Воно не прийде аж так швидко, бо Союз ще фактично існує. Та у світі вже існує прецедент — уряди різних держав визнали незалежність Балтійських республік.

Але для мене є важливішим не те, яка буде світова реакція, а те, як ми тут, на Україні, перетворимо проголошене в дійсність. Справді, забрати контроль над військовими одиницями, що базуються на цій території, забрати контроль над усіма підприємствами — ось найпершочерговіші завдання.

І це для мене велика турбота: наскільки Кабінет міністрів готовий до цього, наскільки в ньому є й адміністративної компетенції, і волі, щоб це швидко зробити. Важливо до певної міри і те, наскільки до цього готовий апарат. Бо що там казати, бюрократія ще існує і почувається досить впевнено.

Кор.: Богдане Володимировичу, кажуть, давати прогнози — річ невдячна. Але ж ви професійно займаєтесь політологією і ваші футорологічні прогнози здійснюються з вражаючою точністю. Якою вам бачиться послідовність дій у будівництві незалежної держави України?

— То трохи шкода, що досі немає такого суцільного проекту. Чогось такого, що я в своїх працях називаю архітектурою суспільного ладу. Я маю на увазі, якою має бути Верховна Рада, як вона має функціонувати, які закони найважливіші і як вони мають бути між собою пов'язані. А потім управління держави та її економічна структура. Мова йде не лише про приватизацію й вільний ринок. Як на мене, це буде досить повільний процес, і то ілюзія, що Україна може так швидко йти до ринку, як, приміром, це робить Польща. Потрібне бачення й розуміння того, які сектори народного господарства є вже сьогодні конкурентоздатними, на які вже міг би повіяти той свіжий вітер світової економіки і підтягнути їх на свій рівень, а які з них мусять справді відмерти. Маємо подумати, як заохочувати створення нових підприємств, де могли б влаштовуватись на працю люди, які стануть безробітними. Частину великих підприємств доведеться закрити, бо вони настільки технологічно застарілі й неефективні, що їх реконструкція коштуватиме набагато більше, ніж створення чогось нового.

І, звичайно, важлива проблема, де взяти інвестиції. З одного боку, необхідно забезпечити якийсь мінімальний життєвий рівень і потреби населення, передусім пенсіонерів, студентів, безробітних, а з іншого — великих коштів вимагає створення саме сучасної, технологічно ефективної бази промисловості й сільського господарства.

Може, це звучатиме парадоксально, але ми мусимо створити проект генерального плану розвитку, але то не «пятилетка» в попередньому змісті. Скоріше, це розуміння, якою має бути наша держава і які кроки робити.

Кор.: Цей план складатимуть конкретні люди. Багато з них мають досвід верстання отих «пятилеток». Може трапитись знову щось подібне. Як запобігти цьому? Ви співголова Консультаційно-дорадчої ради при Президії Верховної Ради України, її організатор і душа. З якою метою рік тому ви створювали цей орган?

— Мені здавалося, що Леонід Кравчук потребував дорадників. З різних причин. Передусім, щоб процес формування нового законодавства був справді демократичним і сприймався навіть у самій республіці, потрібно було залучити до нього різних спеціалістів, шанованих у всьому світі. До роботи в Консультаційній раді я запросив багатьох поважних людей, з якими довгі роки знайомий, приятелюю. Це, приміром, колишній міністр закордонних справ Японії Сабуро Охіта, перший заступник прем'єр-міністра Англії, найдовіреніший соратник Маргарет Тетчер Джефрі Гау. Погодившись працювати з українським парламентом, вони автоматично нанесли Україну на карту ділових відносин своїх країн. Нещодавно в розмові з журналістами про події на Україні я нагадав, що Джефрі Гау консультує український парламент. Ба! — здивувались ті. І одразу змінився тон розмови і зміст їхніх писань.

А ось приклад практичної роботи: створення антимонопольного закону. Після того, як відбулося перше читання, наш секретар розіслав проект усім членам ради. І вони частково особисто, частково за допомогою своїх експертів всебічно й дуже конкретно його прорецензували. Втім, на жаль, це стосується лише закордонної частини дорадників. Мені зрозуміло для мене є робота колег тут, на Україні, у Києві. Чи то відпустки завадили, чи ще щось. Хоча, з усіма закордонними консультантами я мав постійний зв'язок, навіть коли ті їхали на два дні на рибалку в море.

Під дахом цієї ради вже функціонує інститут перспективних досліджень. Він працює нині, приміром, над надзвичайно складним питанням: як запроваджувати свою власну валюту, які потрібні передумови, передусім, передумови у формі монетарних економічних політик. Бо що матимемо робити з цінами, як впроваджувати нові гроші? Звільняти їх чи ні? Як у той момент боротися з інфляцією, як захистити новостворену валюту від знецінювання? Адже якщо вона одразу втратить свою ціну, то її впроваджування — це божевільний крок. Напевно, пускати в хід національну валюту потрібно, поки ще циркулює карбованець. Нехай інфляція відіграється на ньому.

Це лише окремі риси в роботі цього органу. Кожен з його учасників — чи то політолог, фінансист, чи то правознавець, економіст — має можливість внести свої пропозиції у створення може й не ідеального, але якнайкращого суспільно-економічного ладу незалежної України.

Кор.: Наскільки сталою може бути робота Консультаційно-дорадчої ради?

— Структуру чи завдання Консультаційно-дорадчої ради доведеться змінити, якщо буде обрано Президента. І, на мою думку, однією з найближчих дискусій могло б стати обговорення саме тієї архітектури суспільного ладу незалежної України, про яку вже згадували.

Кор.: Вибачте мою цікавість, але кого б ви хотіли бачити Президентом України?

— Я не можу прямо відповісти, бо, на жаль, не є громадянином України, оскільки ще немає громадянства України. Сподіваюсь, що незабаром воно буде, і тоді я матиму повне моральне право дати пряму відповідь, і не буду осторонь від такої важливої події, як вибори Президента. Поки що ж скажу про загальні риси чи характеристики людини, яка, на мою думку, має стати Президентом. Я думаю, менш важливо, з якого середовища претендент. Є люди, які були політичними в'язнями, або весь час перебували в опозиції. І з цього сектора суспільства знайдуться кандидати. Це логічно, закономірно. Були й люди партії, які зрозуміли нову ситуацію і підтримують процес державного будівництва.

Мені б хотілося, щоб це була людина, яка має досить і фізичної енергії, бо тягар величезний, і інтелектуальної, — вміє мислити широкими категоріями, не звужується на деталях. Треба мати бачення майбутнього, вміти говорити з громадянами. І в нас на Україні це особливо важливо, оскільки тут є не лише народ, а народи. І навіть, якщо брати до уваги лише українців, то й вони теж не синхронізовані ні в своїх політичних аспіраціях, ні в суспільстві. Тобто потрібна людина, яка б мала загальнонародну підтримку, інакше не можна буде провести всі трансформації в економіці й суспільстві. Обрати треба людину, яка матиме належну самопошану, бо без цього й інші не будуть її поважати. Людину, яку зможе прийняти зовнішній світ, в якій відчуватиметься певна воля. А це з'ясовується дуже швидко. Вона має почуватися рівною з іншими, тоді й її приймуть як рівню.

Отож, вважаю, що ще зарано мені особисто підтримувати якогось кандидата. Та й не маю морального права на це. Працювати для України — так, підтримувати різних людей, особливо з демократичного блоку, які хочуть працювати над створенням незалежної, економічно розвиненої толерантної держави — це так. А як тільки вже стану громадянином, отоді скажу.

Кор.: Сподіваюсь, що це неминуче станеться. І ми незабаром привітаємо вас громадянином України.

Бесіду вела
Людмила ПАРАЩЕНКО.

Телеграфним рядком з Полтави

ДОРОГА ДО ХРАМУ

У День Воздвиження Хреста Господнього освячено Полтавський Хрестовоздвиженський монастир. Триста років він служив Богу, а з 1962 року бозна й кому — тут був склад. З висвячення починається реставрація і відродження храму.

МУЗЕЙ — У МУЗЕЙ

Полтавський краєзнавчий музей готується до святкування 100-річного ювілею. Днями тут побували посланці Української автокефальної церкви із США. Гості повідомили, що у Нью-Йорку створено фонд сприяння музею — цій перлині національної архітектури, виконаній архітектором В. Кричевським.

ЯКЩО БОЛЯТЬ ЗУБИ,

то радимо їхати до Полтави, де щойно відкрито стоматологічну поліклініку на 860 відвідувань щодня. Лікарі і базовий вуз — медичний стоматологічний інститут — мріють тепер про створення у місті стоматологічної академії.

ТЮРМА—МАТИ РІДНА!

Незважаючи на протести громадськості, депутатів міськради, обласне УВС прискореними темпами надбудовує два поверхи приміщення тюрми по вулиці Пушкіна, що в історичній заповідній частині міста. Можливо, у такий спосіб планують вирішити житлову проблему до 2000 року?

ПІДПІЛЬНИК КІНДРАТ

знайшов агрегат — самогонний апарат, і не один, а 1260 штук. Крім того, 36 тисяч літрів закваски і 4200 літрів первачу. Оце сила! Втім, Кіндрат тут ні до чого, лаври належать полтавській міліції. Цікаво, а скільки ще апаратів варить оковиту? Статистика припускає, що знайдено не більше третини вогнищ самогоноваріння.

Григорій ГРИНЬ,
власний кореспондент «Голосу України».

Навколомистецькі новини

ДО-РЕ-МІ-ДО-РЕ-ДО?!

Музикантам не варто пояснювати, що означає ця фраза.

А немузиканти користуються нею (у словесному вираженні) тоді, коли інші аргументи вже не діють.

Столична площа Незалежності, здається, чула і бачила все.

Але такого — ще ні. Минулої неділі тут, просто неба, розташувалися Державний симфонічний оркестр України разом з хором і капелою «Думка». Річ у тім, що всесвітньо відомим музикантам ніде проводити репетиції — приміщення, яке вони орендували, належало компартії, нині воно опечатане, ледве вдалося забрати музичні інструменти, теж зараховані до «партійного майна»...

Віталій ЛЕЩИНСЬКИЙ.
Фото автора.

Реалії

ПОЗИЦІЯ МІЛІЦІЇ

Прес-центр МВС України виступив із заявою, де сказано, що певні сили намагаються посіяти розбрат між народом та органами внутрішніх справ, звинувачуючи їх у причетності до путчу. А тим часом, говориться далі, темпи загальної злочинності скоротились удвічі (порівняно з січнем ц. р.), зареєстровано менше навмисних вбивств і згвалтувань, розкрито на 11 тисяч більше злочинів, ніж за 8 місяців минулого року. Однак, оперативна обстановка залишається складною: на 60 відсотків виросло число крадіжок майна громадян, на 29 — зброї та боєприпасів, 295 злочинів скоєно з застосуванням вогнепальної зброї, є тенденція до росту мафіозних груп. При цьому страждає й міліція: протягом минулого і 9 місяців поточного року на службі загинуло 39 і поранено 460 співробітників МВС.

Отже, відволікання міліції на «післяпутчеві розбори» від роботи може лише загострити оперативне становище. Пресцентрові доручено заявити, що ставлення Колегії МВС до путчу з самого початку було негативним, органи МВС керувалися законами Української РСР, підтримували тісний зв'язок з російськими колегами, не виконали наказу з центру про перехід на казармений стан, не ліквідували постів захисту українського споживчого ринку. Нове керівництво МВС СРСР і Росії нашу позицію належно оцінило, зокрема те, що органи МВС України надали значну допомогу місії віце-президента Росії О. Руцького в Криму.

...Тим часом

Харківська обласна прокуратура порушила кримінальну справу проти начальника... УВС області, народного депутата України, генерала О. Бандурки. У слідства є підстави вважати міліцейського генерала посібником «гекачепістів».

Микола КОСИЙ,
власний кореспондент «Голосу України».

Зверніть увагу

НАВІТЬ БДЖОЛА НЕ БОЇТЬСЯ ДЕРЖСТРАХУ

Виповнилось 70 років з часу запровадження на Україні державного майнового страхування. Держстрах, образно кажучи, покликаний воювати зі стихією, — отже, в умовах формування ринку ця роль зростає. Страхові органи взялися за впровадження нових і вдосконалення діючих видів страхування, з урахуванням регіональних особливостей і побажань клієнтів. Приміром, торік введено такі нові послуги, як довічне страхування, страхування від нещасних випадків та колективне страхування окремих категорій населення, зокрема, учнівської та студентської молоді.

Примітно, що в умовах значного подорожчання товарів і послуг розміри страхових тарифів лишились незмінними — Держстрах є практично єдиною організацією, яка не збільшила плату за послуги. Тому популярність цих послуг серед населення росте — маємо близько 20 мільйонів клієнтів, з населенням укладено 38,5 мільйона угод.

Костянтин ЯКУНЕНКО,
начальник Головного управління державного страхування України.

Дайджест

ПАРТІЯ ПОДАЛА ГОЛОС

1 жовтня в Сімферополі зібралися члени КПУ для створення, як сказано в замітці без підпису в «Кримській правді» («Голос партии?»), «партії нового типу». В замітці сказано, що основу такої партії могли б сформувати політично активні члени нині забороненої партії комуністів, що партія ця повинна заповнити політичний вакуум, який утворився в боротьбі за самовизначення Криму. В тому ж номері «Кримської правди» надруковано заяву, підписану членами бюро, секретарями колишнього рескому КПУ, першими секретарями міськкомів та райкомів партії. В заяві сказано: «население все больше понимает, что запрет деятельности компартии продиктован не ее мифическим участием в перевороте, а сиюминутными интересами политической борьбы». Автори заяви вимагають від Верховної Ради Криму переглянути питання про заборону діяльності компартії на території Криму.

І ВСЕ Ж ТАКИ ТЕОРІЯ ВІРНА?

До речі

Нещодавно на запрошення київського клубу «Летопись» у місті побував голова Робітничої ліги IV Інтернаціоналу, заснованого Л. Троцьким в 1938 році Давид Норт (Детройт). Він виступив з палкою промовою про революційні завдання міжнародного пролетарського руху, в якій дісталося на горіхи Сталіну, Горбачову, керівникам міжнародної буржуазії (Бушу, Колю, Міттерану) і... демократам, які вистояли в боротьбі проти «путчистів-сталіністів» — Єльцину з компанією. Він наголосив, що основним завданням IV Інтернаціоналу, як і раніше, залишається світова революція, розповідав, яке злиденне життя пролетаріату на Заході (і винна в цьому міжнародна буржуазія). Але наша публіка, у якої вироблено стійкий імунітет до марксистських теорій, не зрозуміла американського комуніста. Центр світового революційного руху, схоже, перемістився у Детройт. На щастя?

Кость КОСНЯТИН.

ЛІТЕРАТУРНА ПРЕМІЯ КОЛГОСПУ

Щось новеньке!

У селі Мілієве Вижницького району шанують пам'ять про свого земляка — відомого українського поета Дмитра Загула. Тут встановлено пам'ятник поетові, його ім'ям названо місцеву школу. А тепер місцевий колгосп «Радянська Буковина» заснував літературну премію імені Дмитра Загула. Щороку її вручатимуть представникам письменства області за кращі поетичні, прозові й літературознавчі твори.

Василь БАБУХ,
власний кореспондент «Голосу України».
Чернівецька область.

Подробиці

ГЕДЗ ПРОТИ ЯСТРЕБА

Триває пікетування приміщення облвиконкому представниками Руху, республіканської, демократичної партій, культурологічних товариств та інших громадських організацій. Об'єднання демократичних сил вимагає відставки голови обласної Ради та її виконкому К. Ястреба, редактора обласної газети «Черкаський край» Б. Педченка, усунення з представницьких та виконавчих структур влади колишніх керівників обласної організації забороненої компартії України тощо.

Виступаючи по обласному радіо, К. Ястреб закликав усі політичні сили до спільної роботи і взаєморозуміння.

Однак пікети продовжують стояти на центральному майдані міста. Як повідомив громадськість голова обласної організації республіканської партії М. Гедз, на підтримку протестуючим черкащанам невдовзі прибуде «підкріплення з міст і сіл області».

Лідія ТИТАРЕНКО,
власний кореспондент «Голосу України».
Черкаська область.

Коротко

● Сесія Запорізької обласної Ради надіслала звернення до Верховної Ради, в якому, зокрема, є вимога зменшити витрати на оборону і, відповідно, податки з населення.

● У Запоріжжі відкрилася власна школа охоронців для приватних осіб.

● Книгарня політичної літератури «Прометей» опинилася на грані краху: тут нагромадилося «мертвої» комуністичної продукції на 100 тисяч карбованців.

Олександр МИХАЙЛЮТА,
власний кореспондент «Голосу України».
Запоріжжя.

-ДО?!

...чний оркестр Ук... з хором і капе... Річ у тім, що ...відомим музикан... ...водити репетиції ...ння, яке вони ...належало ком... ...воно опечатане, ...ся забрати музи... ...нти, теж зарахо... ...ртійного майна»...
...ЕЩИНСЬКИЙ.
...ора.

...айджест

...ДАЛА ГОЛОС

...овнити політич... ...який утворився ...а самовизначення ...тому ж номері ...правди» надру... ..., підписану чле... ...секретарями ко... ...еському КПУ, пер... ...тарями міськко... ...мів партії. В за... ...«население все больше понимает, что запрет деятельности компартии продиктован не ее мифическим участием в перевороте, а сиюминутными интересами политической борьбы». Автори заяви вимагають від Верховної Ради Криму переглянути питання про заборону діяльності компартії на території Криму.

...ТЕОРІЯ ВІРНА?

...буржуазії (Бушу, ...терану) і... демо... ...вистояли в бо... ...«путчистів-ста... ...Єльцину з ком... ...Він наголосив, що ...завданням IV Ін... ..., як і раніше, ...світова револющія, розповідав, яке злиденне життя пролетаріату на Заході (і винна в цьому міжнародна буржуазія). Але наша публіка, у якої вироблено стійкий імунітет до марксистських теорій, не зрозуміла американського комуніста. Центр світового революційного руху, схоже, перемістився у Детройт. На щастя?

Кость КОСНЯТИН.

...ПРЕМІЯ КОЛГОСПУ

...овеньке!

...ер місцевий кол... ...нська Буковина» ...літературну премію ...ра-Загула. Щоро... ...атимуть представникам письменства області за кращі поетичні, прозові й літературознавчі твори.

Василь БАБУХ,
власний кореспондент «Голосу України».
Чернівецька область.

Реалії

ПОЗИЦІЯ МІЛІЦІЇ

Прес-центр МВС України виступив із заявою, де сказано, що певні сили намагаються посіяти розбрат між народом та органами внутрішніх справ, звинувачуючи їх у причетності до путчу. А тим часом, говориться далі, темпи загальної злочинності скоротились удвічі (порівняно з січнем ц. р.), зареєстровано менше навмисних вбивств і зґвалтувань, розкрито на 11 тисяч більше злочинів, ніж за 8 місяців минулого року. Однак, оперативна обстановка залишається складною: на 60 відсотків виросло число крадіжок майна громадян, на 29 — зброї та боєприпасів, 295 злочинів скоєно з застосуванням вогнепальної зброї, є тенденція до росту мафіозних груп. При цьому страждає й міліція: протягом минулого і 9 місяців поточного року на службі загинуло 39 і поранено 460 співробітників МВС.

Отже, відволікання міліції на «післяпутчеві розбори» від роботи може лише загострити оперативне становище. Прес-центрові доручено заявити, що ставлення Колегії МВС до путчу з самого початку було негативним, органи МВС керувалися законами Української РСР, підтримували тісний зв'язок з російськими колегами, не виконали наказу з центру про перехід на казармений стан, не ліквідували постів захисту українського споживчого ринку. Нове керівництво МВС СРСР і Росії нашу позицію належно оцінило, зокрема те, що органи МВС України надали значну допомогу місії віце-президента Росії О. Руцького в Криму.

...Тим часом

Харківська обласна прокуратура порушила кримінальну справу проти начальника... УВС області, народного депутата України, генерала О. Бандурки. У слідства є підстави вважати міліцейського генерала посібником «гекачепістів».

Микола КОСИЙ,
власний кореспондент «Голосу України».

Зверніть увагу

НАВІТЬ БДЖОЛА НЕ БОЇТЬСЯ ДЕРЖСТРАХУ

Виповнилось 70 років з часу запровадження на Україні державного майнового страхування. Держстрах, образно кажучи, покликаний воювати зі стихією, — отже, в умовах формування ринку ця роль зростає. Страхові органи взялися за впровадження нових і вдосконалення діючих видів страхування, з урахуванням регіональних особливостей і побажань клієнтів. Приміром, торік введено такі нові послуги, як довічне страхування, страхування від нещасних випадків та колективне страхування окремих категорій населення, зокрема, учнівської та студентської молоді.

Примітно, що в умовах значного подорожчання товарів і послуг розміри страхових тарифів лишились незмінними — Держстрах є практично єдиною організацією, яка не збільшила плату за послуги. Тому популярність цих послуг серед населення росте — маємо близько 20 мільйонів клієнтів, з населенням укладено 38,5 мільйона угод.

Костянтин ЯКУНЕНКО,
начальник Головного управління державного страхування України.

Подробиці

ГЕДЗ ПРОТИ ЯСТРЕБА

Триває пікетування приміщення облвиконкому представниками Руху, республіканської, демократичної партій, культурологічних товариств та інших громадських організацій. Об'єднання демократичних сил вимагає відставки голови обласної Ради та її виконкому К. Ястреба, редактора обласної газети «Черкаський край» Б. Педченка, усунення з представницьких та виконавських структур влади колишніх керівників обласної організації забороненої компартії України тощо.

Виступаючи по обласному радіо, К. Ястреб закликає усі політичні сили до спільної роботи і взаєморозуміння.

Однак пікети продовжують стояти на центральному майдані міста. Як повідомив громадськість голова обласної організації республіканської партії М. Гедз, на підтримку протестуючим черкащанам невдовзі прибуде «підкріплення з міст і сіл області».

Лідія ТИТАРЕНКО,
власний кореспондент «Голосу України».
Черкаська область.

Телеграфним рядком з Чернігова

Є СЕПАРАТИСТИ

на Менщині. Березнянці прагнуть відділитися від Менського району. Представники комісії, створеної Березнянською селищною Радою, їздили з цього питання у Верховну Раду України, інтенсивно ведуть переговори з навколишніми сільрадами. Якщо їх підтримають, в області з'явиться новий район.

ЩЕ ОДНА ТРУНА

з убитим солдатом прибула на Чернігівщину, у село Лукашівку. Анатолій Пац служив у підрозділі Київського спецназу, який був перек...тий літа... у зон... ...нфлікту ...між Вірм...єю та Азербайджаном.

ДОРІДНІ «БУЛЬБИ»

викопали механізатори дослідного господарства Українського науково-дослідного інституту мікробіології біля села Шевченка на картопляному полі. Ними виявилися міни. Їх, до речі, кілька днів не могли «зб...ти» саперам.

...ФІЦЕРИ СПОД...ЛИ ЧЕРНІГІВ,

де очевидно буде центр республіканського комітету Спілки офіцерів України. Про це заявив на Чернігівській установчій конференції нової гро...ської орг...ції її го...ва, народ... депутат СРСР полковник В. Мартиросян. Йому сподобалася активна готовність офіцерів місцевих гарнізонів служити Україні.

НАДЗВИЧАЙНИЙ СТАН

запроваджений, по суті, на Козелеччині рішенням райвиконкому «Про особливі умови роботи підприємств, організа...цій та установ району на ... збир... вро...жаю 1991 року». Місцеві виконкоми зобов'язані у жовтні підняти людей рятувати вирощену сільгосппродукцію.

Сергій ПАВЛЕНКО,
власний кореспондент «Голосу України».

Світська хроніка

А КАЗАЛИ: «ДРУГ РОЗЕНБАУМА»!

З концерту в залі «Україна» до хірурга потрапив відомий автор-виконавець Олександр Розенбаум, гастролі якого пройшли в Києві.

До столиці України він прилетів з ...улюбленим бультер'єром. Собачка, звісно, гуляти любить. Під час прогулянки у сквері біля готелю «Київ» Розенбауму, як на те, сподобалася руда коллі, яку бард насмілився погладити. Булька не виніс образи і покусав ногу господаря. Довелося накладати шви.

Ось так: не чіпай чужих — свої не образяться.

«Євро-ІКС».

Вибори Президента

ЮХНОВСЬКОМУ ПОТРІ... ЩЕ ОДИН ПРИВІЛЕ...

На зустрічі з директорами шкіл та професійно-технічних училищ, яка вчора відбулася в київському Палаці дітей та юнацтва, його запитали: «А ви не відмовитесь від нас і своїх слів, коли станете президентом?» На що народний депутат Ігор Юхновський відповів, що аналогічне запитання він ставив главі французького парламенту, коли той під час недавньої зустрічі з делегацією України також намагався дуже довго повчати, як далі жити й діяти нашій державі. Врешті-решт, розійшлися на тому, що тепер (хочеться вірити, після 1 грудня в цю фразу не потрібно буде вносити корективів) обидві держави мають однакові права як вчитися, так і вчити.

Ігор Рафаїлович справді все життя вчив. Спочатку своїх дітей, потім студентів, пізніше аспірантів. Він і досі переконаний, що більшість проблем нашого суспільства народжуються через його «освітню» відсталість.

Раптом у залі хтось кинув репліку, мовляв, чому це використовують вчительське зібрання для пропаганди свого президентства, яке потрібне лише для нових привілеї...

У шк... новський... «привіле... який ма... цьому л... ці кожен... ником с...

У ньо... ливих «... ти, люб... совість, ... повного ... лише єд... суспільс... демокра...

Ка...
специ...
дент ...

Знак біди

ПОСТРІЛ

32-річний Петро Холковський та 40-річний Микола Земляний вирішили порибалити у ставку хмелерадгоспу «Сигнал» Козятинського району. Перед тим «остограмились» (цього не заперечує Земляний), узяли плетеного «павука», але риба не ловилась. Тут нагодився директор — Федір Березюк, узявся виганяти браконьєрів. Вони почали лякати його ножем. Він гайнув додому, прихопив мисливську рушницю, планував вистрелити вгору, але поцілив в око Холковському, від чого той вмить помер. Березюк з місця події не втік, одразу викликав міліцію. За фактом убивства порушено кримінальну справу. Березюк поки що на волі. Статусу депутата райради його теж не позбавлено.

Валерій ЛАЗАРЕНКО,
власний кореспондент «Голосу України».
Вінницька область.

Факт

Є ЩУКА, ФОРЕЛЬ

Нині у спеціалізованих магазинах Волині постійно продається свіжа риба, в тому числі щука й форель. Щодня бригади обласного рибкомбінату дають понад 35 тонн продукції. А всього з початку року жителям продано 600 тонн свіжої риби. До кінця року в магазини надійде ще 1500 тонн.

Богдан БЕРЕКЕТА.
Волинська область.

Уперше

ПРИЗ — ЗА «ВРА...

Перший Всесоюзний фестиваль ... «Пост-Монтре» зібрав у конкурсну пр... мих режисерів, зокрема, з Москви. А... автори-початківці з Одеси: Михайло ... Стасенко і творча група кіностудії фір... «Імпрессіон», тобто «Враження», ... 25-хвилинний фільм, своєрідний музич... рет Одеси, спогад про її минуле та н... музичну основу лягли виступи учасни... фестивалю пам'яті Леоніда Утьосова, ... ківщині митця минулого року.

Галина ...

Фото Леоніда ...

ПОГОДА

10—11 жовтня на Україні утримається тепла, суха погода, лише сьогодні в Карпатах місцями пройде невеликий дощ. Вітер переважатиме східний, 5—10 метрів за секунду. Температура повітря вдень 17—23, вночі 3—8 градусів тепла, ... 7—12 ...

На К... ня опа... вітер ... секунд... градус...

Черг...

ГОЛОС України

им рядком
за

АТИСТИ

і. Березнянці
ділитися від
району. Пред-
місії, створе-
нянською се-
дою, їздили з
и у Верхов-
країни, інтен-
ь переговори
ними сільра-
іх підтрима-
асті з'явиться
н.

ТРУНА

солдатом при-
рнігівщину, у
івку. Анатолій
у підрозділі
спецназу,
ере...ктий лі-
зон ...нфлік-
Вірм...ю та
каном.

БУЛЬБИ»

механізатори
господарства
го наукового-
інституту мі-
біля села
на картопля-
Ними вияви-
Їх, до речі,
ів не могли
ерам.

СПОД...ЛИ

но буде центр
нського комі-
офіцерів Укр-
це заявив на
кій установчий
...нової гро-
орг...ції її
ерод... депу-
полковник В.
Йому спо-
ктивна готов-
ерів місцевих
служити Укра-

АЙНИЙ СТАН

ений, по суті,
ючині рішен-
конкому «Про
умови роботи
с, організа-
ого району на
бир... вро-
року». Місцеві
зобов'язані у
дняти людей
ирощену сіль-
.

АВЛЕНКО,
кореспон-
Голосу Ук-

ка хроніка

АЛИ: «ДРУГ
БАУМА»!

рту в залі «Ук-
хірурга потра-
й автор-вико-
Олександр Ро-
естролі якого
в Києві.
ниці України він
з улюбленим
ом. Собачка,
ляти любить.
прогулянки у
я готелю «Кі-
нбауму, як на
обалася руда
бард насміли-
дити. Булька не
ази і покусав
одаря. Довело-
ати шви.
: не чіпай чу-
і не образить-

«Євро-ІКС».

Вибори Президента

ЮХНОВСЬКОМУ ПОТРІБЕН ЩЕ ОДИН ПРИВІЛЕЙ

На зустрічі з директорами шкіл та професійно-технічних училищ, яка вчора відбулася в київському Палаці дітей та юнацтва, його запитали: «А ви не відмовитесь від нас і своїх слів, коли станете президентом?» На що народний депутат Ігор Юхновський відповів, що аналогічне запитання він ставив главі французького парламенту, коли той під час недавньої зустрічі з делегацією України також намагався дуже довго повчати, як далі жити й діяти нашій державі. Врешті-решт, розійшлися на тому, що тепер (хочеться вірити, після 1 грудня в цю фразу не потрібно буде вносити корективів) обидві держави мають однакові права як вчитися, так і вчити.

Ігор Рафаїлович справді все життя вчив. Спочатку своїх дітей, потім студентів, пізніше аспірантів. Він і досі переконаний, що більшість проблем нашого суспільства народжуються через його «освітню» відсталість.

Раптом у залі хтось кинув репліку, мовляв, чому це використовують вчительське зібрання для пропаганди свого президентства, яке потрібне лише для нових привілеїв.

У шкільні роки Ігор Юхновський мав величезний «привілей» учитися в ліцеї, який мав права академії. У цьому ліцеї на уроках праці кожен учень ставав власником свого верстата.

У нього є ще кілька важливих «пільг»: прекрасні діти, любляча дружина, чиста совість, мудра голова. Для повного щастя не вистачає лише єдиного — нормального суспільства — незалежної демократичної України.

Катерина КІНДРАСЬ,
спеціальний кореспондент «Голосу України».

Знак біди

ПОСТРІЛ

32-річний Петро Холковський та 40-річний Микола Земляний вирішили порибалити у ставку хмелерадгоспу «Сигнал» Козятинського району. Перед тим «остограмились» (цього не заперечує Земляний), узяли плетеного «павука», але риба не ловилась. Тут нагодився директор — Федір Березюк, узявся виганяти браконьєрів. Вони почали лякати його ножем. Він гайнув додому, прихопив мисливську рушницю, планував вистрелити вгору, але поцілив в око Холковському, від чого той вмить помер. Березюк з місця події не втік, одразу викликав міліцію. За фактом убивства порушено кримінальну справу. Березюк поки що на волі. Статусу депутата райради його теж не позбавлено.

Валерій ЛАЗАРЕНКО,
власний кореспондент «Голосу України».
Вінницька область.

Факт

Є ЩУКА, ФОРЕЛЬ

Нині у спеціалізованих магазинах Волині постійно продається свіжа риба, в тому числі щука й форель. Щодня бригади обласного рибкомбінату дають понад 35 тонн продукції. А всього з початку року жителям продано 600 тонн свіжої риби. До кінця року в магазини надійде ще 1500 тонн.

Богдан БЕРЕКЕТА.
Волинська область.

Уперше

ПРИЗ — ЗА «ВРАЖЕННЯ»

Перший Всесоюзний фестиваль телевізійних фільмів «Пост-Монтре» зібрав у конкурсну програму багатьох відомих режисерів, зокрема, з Москви. А переможцями стали автори-початківці з Одеси: Михайло Безчаснов та Сергій Стасенко і творча група кіностудії фірми «Тірс».

«Імпрессіон», тобто «Враження», — так називається їх 25-хвилинний фільм, своєрідний музичний і пейзажний портрет Одеси, спогад про її минуле та надію на майбутнє. В музичну основу лягли виступи учасників першого джазового фестивалю пам'яті Леоніда Утьосова, що відбувся на батьківщині митця минулого року.

Галина ВЛАДИМИРСЬКА,
журналіст.

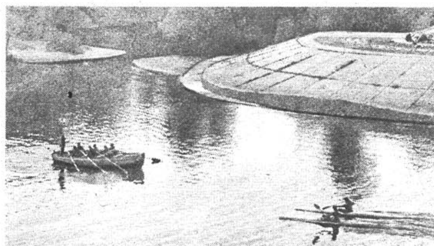

Фото Леоніда ПІДЛУЖНОГО.

ПОГОДА

10—11 жовтня на Україні утримається тепла, суха погода, лише сьогодні в Карпатах місцями пройде невеликий дощ. Вітер переважатиме східний, 5—10 метрів за секунду. Температура повітря вдень 17—23, вночі 3—8 градусів тепла, в південних областях 7—12 градусів.

На Київщині вдень 10 жовтня опадів не передбачається, вітер східний, 5—10 метрів за секунду. Температура 19—23 градуси.

Футбол

НЕВЖЕ «НАФТОВИК»?

Хто б міг подумати ще два місяці тому, що охтирський «Нафтовик», який довго тримався у тіні лідерів, восени зробить такий потужний ривок? Мабуть, не чекали від цієї команди такого сюрпризу не тільки болільники, а й фахівці. В минулому турі всі лідери виступали в гостях і лише «Нафтовик» здобув два очка. І в кого? Команди свого обласного центру. Перед матчем у Сумах прогнозів було безліч. Місцеві болільники, звичайно, віддавали перевагу «Автомобілістові». Але футболісти з Охтирки довели свою перевагу вже в першому таймі: спочатку Шуршин (32), а потім Лапинський (40) провели м'ячі у ворота господарів. Вихованці М. Фоменка у другому таймі намагалися пробити оборону лідера, але охтирці відбили всі атаки — 0:2.

А от нікопольському «Колосу» випала важка гра в Білій Церкві. Щоправда, гості першими відкрили рахунок після удару Плотка (60). Та після цього динамівці «завелися» і на ворота гостей пішла атака за атакою. Зрештою господарі «заробили» пенальті, який чітко реалізував Миколаєнко — 1:1.

Іншому лідерові — «Прикарпаттю» не поталанило у Северодонецьку. Лише на останній хвилині матчу Русанівському вдалося провести гол, але івано-франківців він не врятував, бо Кольченко (20, з пенальті), а потім Бублик (70) фактично справу зробили. 2:1 — перемога «Хіміка».

Результати інших матчів такі: «Океан» — «Закарпаття» — 2:0, «Чайка» — «Карпати» — 5:4, «Дніпро» — «Шахтар» — 2:0, «Зірка» — «Сталь» — 1:0, «Маяк» (Харків) — «Приладист» — 0:0, «Десна» — «Вагонобудівник» — 0:1, «Поділля» — «Верес» — 0:0, «Полісся» — «Темп» — 0:0, матч СКА (Київ) — «Кристал» перенесено на 22 жовтня.

Здається, лише диво може завадити «Нафтовику» здобути звання чемпіона республіки. Адже всіх лідерів охтирці приймають вдома, де відібрати у них бодай очко надто складно. Та й у чужих стінах «Нафтовик» не губився і не відсиджувався в окопах. Утім, із привітаннями варто зачекати, бо футбол багатий на сюрпризи. А очковий вантаж у лідерів зараз такий: «Нафтовик» — 61 очко, «Колос» — 58, «Прикарпаття», «Приладист», «Верес» — по 56.

Ігри 44 туру відбудуться 11 жовтня.

Ярослав СЕРГІЄНКО.

У списках не значиться

ЗМОВА ПРОТИ «СПОРТИВКИ»

Чи багато треба, щоб закрити рентабельну газету з тиражем понад 400 тисяч примірників? Видання, яке читають не лише на Україні, а й у багатьох регіонах колишнього Союзу та у 20 країнах світу? Його випуск одним розчерком пера припинив голова Держкомпреси України Ю. Дяченко, не включивши «Спортивну газету» (а саме про неї мова) до списку видань, які «централізовано» забезпечуватимуться папером.

Що й казати, з папером на Україні сьогодні скрута. Але чому повинні страждати прихильники спорту? Чим завинили журналісти, які своїм пером боролися за незалежність українського спорту, підтримували демократичні сили в республіці. А тепер «Спортивна газета», виявляється, віднесена до рангу «недемократичних» видань.

А, може, все це не випадково? Може, згадали у всемогутніх відомствах, як наша газета, відстоюючи свою незалежність, судилася з Держкомпресі і Міністерством у справах молоді, фізкультури і спорту, й таки виграла той виснажливий процес.

Євген ШРАЙМАН,
член ради трудового колективу «Спортивної газети».

ПАМ'ЯТІ ТОВАРИША

Вчора трагічно загинув наш позаштатний кореспондент Микола Грушитський. Цей унікальний чоловік міг узяти коротке інтерв'ю чи автограф у кого завгодно, коли завгодно і де завгодно. Для нього не існувало охорон і заборон. Опублікований днями автограф Джонатана Буша Микола добув опівночі. Він завжди поспішав. Він усе вмів і одночасно був чаївним. Досі висить у повітрі фраза: «Хлопці, вам автограф адмірала Хронопула не потрібен?» Ні, Миколо — нам не вистачатиме тебе.

Колектив Дніпропетровського обласного виробничо-технічного управління зв'язку висловлює щире співчуття заступнику голови Державного комітету України по зв'язку В. Ф. Боярчуку з приводу смерті матері **Ксенії Микитівни.**

Черговa по випуску новин Людмила БАРАНЕВИЧ. Тел. 441-88-26.

За листом читача

КІНЦІ У ВОДУ

ТОЙ день не віщував нічого поганого. Мати товклася у хатніх справах, а тридцятишестилітня донька Шура розмовляла з Леонідом та Віктором, знайомими їй по роботі в Костянтинівці. Потім чоловіки підвелися, почала збиратися й донька.

— Ти куди, Шуро?

— Та ось проведу хлопців.

— Дивись, не барися...

Додому Олександра Головко, мати чотирьох дітей, не повернулася. Її мати Тамара Григорівна через кілька днів (думала ж, що Шура на роботі) кинулася до одного з тих чоловіків, Леоніда П.:

— Де Шура?

Той знизав плечима, мовляв, хіба він знає. Випили в нього того дня по дві кварти бражки, і Шура пішла з Віктором.

Віктор і собі стенув плечима, пояснив, що вийшли від Леоніда разом, але Шура відстала, а потім десь зникла...

Зачувши тривогу, мати звернулася до правоохоронних органів: пропала донька, допоможіть!

Хіба ж знала тоді, що то лише початок її мандрів і поневірянь по міліцейських, прокурорських і всіляких інших кабінетах... Бо ж з того часу, з лютого 1987 року, і досі правоохоронні органи не можуть повідомити матері щось істотне про долю її доньки.

«Вищий пілотаж» вітчизняного бюрократизму Тамарі Григорівні одразу ж продемонстрував заступник прокурора Дзержинська, юрист 1-го класу А. Лобаєв. 2 квітня 1987 року цей «першокласний» юрист повідомив, що доньку розшукують і підстав для порушення кримінальної справи немає...

Не більше і не менше: майже місяць минув, як пропала людина, а охоронець закону просто заспокоює: підстав для порушення кримінальної справи немає... Хоч і сам, певне, знає, якими дорогими для слідства часом бувають не лише дні, а й хвилини.

А майже через рік матір «втішив» і головний начальник А. Лобаєва — Генеральний прокурор СРСР О. Рекунков, який повідомив, що слідство у справі зникнення Олександри Головко триває... справу передано для додаткового розслідування в прокуратуру Донецької області. А за несвоєчасне порушення кримінальної справи та за інші порушення, допущені під час розслідування, винні службовці притягуються до дисциплінарної відповідальності...

— Через кілька місяців після зникнення доньки, — згадує Тамара Григорівна, — до мене приїхали тодішній прокурор Дзержинська Сивих та співробітник кримінального розшуку Сліпцов і в присутності понятих показали якесь ганчір'я, певне, взяте в сусідки. Запитували чи не належало воно доньці. Чи впізнаю я його? Звичайно ж, я не впізнала. Тоді прокурор розповів, що один із тих чоловіків, які пішли тоді з моєю донькою, зізнався про подальшу долю Олександри. Що начебто в той фатальний вечір вона лізла до нього в квартиру, і він вдарив її в обличчя так, що та впала. А коли через якийсь час вийшов з квартири, то побачив її мертвою — мовляв, падаючи, Олександра смертельно вдарилася об стінку. Злякавшись, убивця санчатами відвіз тіло за три кілометри від будинку, потім приніс бензин і спалив «небіжчицю». Навесні забрав звідтіля череп та кістки і спалив їх у домашній печі.

Збагнувши, що на правоохоронні органи можна надіятися, а самій до берега треба гребти, Тамара Григорівна взялася допитуватися про долю доньки самотужки. З тим і подалася до чоловіка, якого назвав прокурор. Чоловік у ґвалт: я такого не робив, вина моя лише в тому, що не провів Шуру додому... А про спалення написав під диктовку, бо в міліції тримали п'ять діб, били...

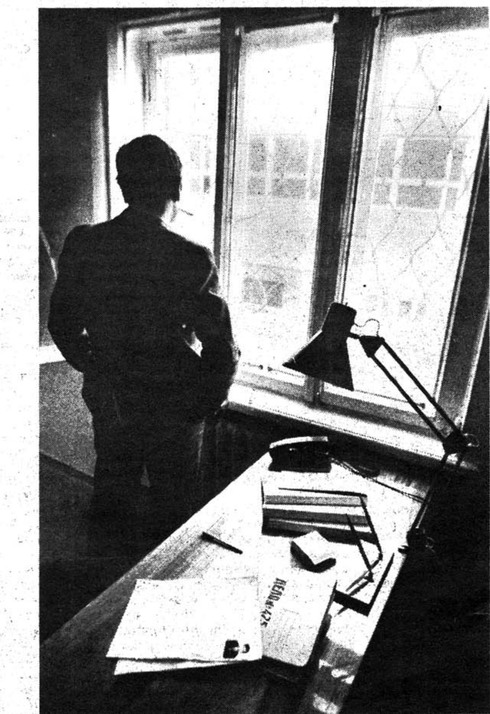
Потім, правда, уже в прокуратурі, чоловік цей відмовився від того, що його били, хоч і стояв на своєму: він нікого з цього світу не зводив і нікого не спалював.

Коло замкнулося...

Час, як та вода, віддаляв не тільки докази злочину, а й тих, хто про розкриття цього злочину мав дбати. Немає уже на посаді Генерального прокурора О. Рекункова. Звільнили прокурора України М. Потебенька. Додали ще одну зірку на петлиці заступникові прокурора Дзержинська А. Лобаєву — він вже молодший радник юстиції.

Тільки яка радість від того радництва Тамарі Григорівні. Аж у квітні цього року, тобто на п'ятий рік з часу зникнення Олександри, вона, мати, після відвідин прокурора області М. Демиденка отримала відповідь, де зазначається, що 25 березня 1991 року слідство у цій справі поновлено... й органи міліції отримали завдання розшукати осіб, причетних до смерті Олександри, та встановити її можливе місцезнаходження.

Чи вірить Тамара Стальниченко після усього цього у донбаських «шерлоків холмсів» і «пінкертонів» — запитувати принаймні наївно. Бо за ці роки жінка добре затямила, що в цій країні, крім неї, більше нікому домагатися з'ясування долі її доньки. Врешті-решт, у жінки залишилася єдина надія — на... екстрасенсів. Десь прочула, що такі працюють при Прокуратурі СРСР, допомагаючи правоохоронним органам у розкритті злочинів, і в листі на адресу нашої газети просить звернутися з цього приводу до Генерального прокурора СРСР М. Трубіна...

Але якби це був поодинокий випадок. Схоже, що сьогодні перевагу екстрасенсам і білій магії перед правоохоронними органами Донеччини готова віддати не тільки Тамара Григорівна. У редакційній пошті — десятки листів-скарг саме з цієї області. І що найтривожніше, скаржники доведені до такого стану, що змушені об'єднуватися. 29 мешканців Дзержинська й області підписали колективну скаргу на дії правоохоронних органів і передали її Президенту СРСР М. Горбачову, коли той відвідував шахтарський край. «Ми з великою надією та вірою, — писалося у заяві, — чекаємо справедливості і ґрунтовної перевірки та розслідування багатьох нерозкритих вбивств, зґвалтувань, розкрадань соціалістичної власності, неправомірних вироків, незаконного одержання пільг, пенсій під виглядом шахтарів, інвалідів Вітчизняної війни...». Кільканадцять листів із Дзержинська, селища міського типу Новгородського та Щербаківки одержав нещодавно й «Голос України». Їх автори — а це, зокрема, інвалід війни Григорій Горбатов, ветеран праці Федір Костін, Олексій Киричек та уже відома нам Тамара Стальниченко — знову пишуть про порушення їхніх громадянських прав, допущені під час виборів народних депутатів до Щербинівської селищної Ради, про пасивність у боротьбі із правопорушеннями місцевих правоохоронних органів.

Чому люди не довіряють місцевим органам, що мають стояти на захисті правопорядку? Чому, незважаючи на фінансову скруту, їдуть до Києва і Москви? Можливо це від недосконалості нашої правозахисної системи? А якщо конкретніше — від неспроможності та небажання окремих правоохоронних чинів вникнути в людські проблеми. Певне, і перше, і друге.

У цьому пересвідчився один з авторів цієї публікації, зробивши спробу за завданням редакції розглянути скарги людей шахтарського краю. І що ж з того вийшло? Спершу відмовились надати йому інформацію прості чиновники обласної прокуратури, потім і головний чиновник — прокурор області М. Демиденко. А голова Дзержинського міського суду О. Чумаков взагалі не брався шукати хоч якихось мотивацій з цього приводу і з порога заявив, що він нічого не скаже і не покаже, бо він безпартійний і газети нашої не любить. Отакої, як кажуть, ні сіло ні впало, давай, бабо, сало...

А в листі-відповіді з Донецької прокуратури ми ще й не таке вичитали. На запит редакції з приводу звернення працівників Часів-Ярського дослідно-експериментального заводу, одержуємо відповідь, де зазначається, що судова колегія обласного суду в першій інстанції ухвалює рішення в такій-то справі і ця ж судова колегія в другій інстанції залишає своє рішення без змін...

Тут і справді без екстрасенса не второпаєш...

Іван ДОЛГИЙ, Анатолій БЕНЬ,
спеціальні кореспонденти «Голосу України».
Донецька область.

ЄВГЕН АНДРІЙОВИЧ ГНІВАЮТЬСЯ

У вересні 1990 року в обласній газеті «Дніпровська правда» було надруковано статтю «Як образили начальника». Мова в ній велася про шефа відділу робітничого постачання міста Орджонікідзе Є. Громова. Минув рік з часу тієї публікації, а Євген Андрійович і досі гніваються: як посміли його критикувати, за що? І щоб довести, що він плює на якихось писак, Громов і не думає міняти стиль своєї роботи. Що хоче, те й робить, як використовував службове становище для досягнення власних інтересів, так і продовжує використовувати. А вседозволеність, усвідомлення своєї винятковості маскує під образу на невдячний світ.

Найбільше Євген Андрійович гніваються на демократів. Це вони на своїх мітингах кричать про становище в підлеглому йому відділі, про «орсівську мафію». Шеф так розсердився за ту «мафію», що заборонив у дні козацької слави, які влітку проходили в нашому місті, торгувати водою, пивом і вином (хоч база була «забита» цими товарами): доки, мовляв, рухівці і бандерівці не заберуться геть, він у торгівлю нічого не викине. Правда, при цьому потерпало ще 50 тисяч «східняків» — мешканців Орджонікідзе, але ж сказано: Громов ображений, а тому взагалі може на всіх начхати.

Нестерпний начальник і в колі своїх підлеглих. Вижити поряд з ним може тільки той, хто заглядає йому прямо в рот. Якщо ж із шефом розійшовся в поглядах — пиши заяву. Справа дійшла до того, що у ВРП нікому працювати. В магазинах, де за штатним розкладом мають працювати по десять осіб, «втрималося» по п'ять. Соціальної турботи про людей ніхто не виявляє, зате дружина «самого» — В. Лошкова, директор загальнотоварних баз — одержує щомісяця кругленькі суми. І двічі на рік їздить на кращі курорти країни: один раз під час відпустки, другий — перебуваючи на лікарняному. І так уже протягом десяти років оздоровлює свою дружину Є. Громов. Дуже добре, що виявляє таку турботу про кохану половину, але ж Євген Андрійович не тільки чоловік, а й начальник. А більшість його підлеглих навіть не знають про існування деяких курортів, на яких зміцнює здоров'я шановна колега.

До речі, як і мешканці Орджонікідзе про лікувальну воду, яка нібито надходить у продаж, але хворі змушені «лікуватися» з Каховського водосховища. Таку дієту приписав їм Громов, бо лікувальна вода дістається тільки його спецклієнтам.

Зате в «некозацькі» дні на вулиці пропонують алкогольні напої. За методом самообслуговування. Тобто ціни, як у ресторані, а «антураж», як у підворітті. Люди п'ють тепле пиво «з горла» навстоячки і платять за це задоволення стільки, скільки б з них узяли в «кабіні». В результаті громадське харчування виконує план, а торговельні начальники кладуть до кишені чималенькі «премії». Тож робітничий клас як обдирали до демократії і перебудови, так обдирають і нині. Покритикували начальника, а він і вусом не повів. Видно, має надійний захист на верхах. Інакше б не дозволяли йому так довго «гніватися».

В. МАНГУШЛА.
Орджонікідзе
Дніпропетровської області.

НЕЗАЛЕЖНА ЧАСТИНА ЄВРОПИ

Позавчора у прес-центрі МЗС України відбувся брифінг. Його провів перший секретар відділу інформації МЗС А. Веселовський. Він ознайомив присутніх з поточними подіями в міжнародному житті України.

Як повідомлялося на брифінгу, Прем'єр-міністр України В. Фокін найближчим часом відвідає Мальту і Бразилію. Мета поїздки — опрацювання взаємних економічних угод.

Тривають американсько-радянські консультації з питань ядерної зброї і роззброєнь. У них бере участь представник МЗС України В. Бєлашов.

З 15 жовтня в Києві розпочнуться дні інформаційного центру ООН, розташованого в Москві. Плануються виступи співробітників центру перед викладачами Київського інституту менеджменту, «круглий стіл» в Інституті соціальних і економічних проблем зарубіжних країн, виставка інформаційних матеріалів у приміщенні ЦНБ АН України. 17 жовтня відбудеться прес-конференція співробітників інформаційного центру ООН.

З 17 по 18 жовтня до Києва з персональним робочим візитом прибуде міністр закордонних справ ФРН Г.-Д. Геншер. Мета його приїзду — продовження міждержавного діалогу Німеччини та України. Мова йтиме про сприяння Україні у входженні в загальноєвропейський економічний процес, компенсації особам, які перебували в полоні або були депортовані під час другої світової війни, перебування і виведення військ СРСР з Німеччини. 18 жовтня у прес-центрі МЗС України пан Геншер дасть прес-конференцію для українських та зарубіжних журналістів.

Артем ПРОХОРЕНКО.

Наш прес-клуб — The New York Times

ДОЛАР — УЖЕ НЕНАДІЙНО?

З часом однією із жертв унаслідок загибелі комунізму в країні, що називалася Радянським Союзом, може стати американський долар.

Зникне загроза комунізму, що змушувала переляканих інвесторів полювати на долар, який довго був надійним захистом в ті часи, коли, здавалось, виникала загроза загострення «холодної війни». Інвесторам уже не знадобиться так часто надійний притулок, і це означає, що, можливо, зникне один із чинників, що довгий час підтримував долар.

На думку Майкла Розенберга, який займається міжнародними дослідженнями проблем фіксованого прибутку в «Меррілл лінч» у Нью-Йорку, це не означає, що падіння курсу долара станеться вмить.

Надія на економічне піднесення в США і передбачуване поліпшення стану справ з інфляцією в Америці порівняно з Німеччиною, сказав він, засвідчує зміцнення позиції долара.

Але він вважає, що змінюється тенденція руху статистичних даних, які були певною мірою точним показником поліпшення позиції долара в минулому: мова йде про процентне відношення військових витрат Сполучених Штатів до валового національного продукту. З його точки зору, цей показник свідчить про те, наскільки привабливим є долар як надійний захист.

З 1970 року відбувалося підвищення курсу долара в міру зростання частки військових витрат у валовому національному продукті й зниження курсу долара, коли цей показник скорочувався. Якщо зміни в Радянському Союзі означають ліквідацію загрози, з якою Захід стикався з часів другої світової війни, то військові витрати в Сполучених Штатах, певно, далі скорочуватимуться. За даними бюджетного бюро конгресу, військові витрати мають зменшитися з 5,5 відсотка до 4 відсотків ВНП до 1996 року. За словами Розенберга, це означає, що до середини 90-х років курс долара може різко знизитися.

Роль долара — й Сполучених Штатів — надійного притулку на період бурхливих політичних та економічних подій уже зменшилась, бо світові фінансові ринки здебільшого набули глобального характеру і стали відкритішими, а інвестори за допомогою комп'ютерів мають можливість швидко переходити з однієї валюти на іншу, чи то на золото, облігації, чи то на акції.

Наприклад, вторгнення Іраку в Кувейт в минулому році. За день до цього курс марки до долара становив 1,5882. Курс долара дещо підвищився, коли стало відомо про вторгнення Іраку в Кувейт 2 серпня, але різкого його підвищення так і не відбулося. Потім, коли перська криза перейшла у відкриті воєнні дії, курс долара знизився і знову, як на початку року, досяг найнижчого рівня після другої світової війни порівняно з маркою.

«Нью-Йорк таймс» (США).

Погляд

ТРИ ПАЛЬЦІ — ЗА «НАЧАЛЬНИКА»

Щороку в швейцарському кантоні Юр проходять вибори глави Пастушої унії та ради старійшин. Члени ради, одягнені в спеціальну «уніформу» - вишиванку, дотримуючись усіх давніх обрядів, обирають на цю почесну посаду найдосвідченішого і найсильнішого. Як бачите, навіть голосують вони, склавши руку особливим чином.

Фото ТАРС.

Спорт

ПОЧАТИ, ЧИ... ПРОДОВЖИТИ

Нещодавно в Миколаєві завершився чемпіонат України з баскетболу серед шести найсильніших чоловічих клубів. Володарями золотих медалей цілком заслужено стали баскетболісти Миколаївського кораблебудівного інституту — МКІ. І річ не в тому, що цей колектив на чолі зі своїм головним тренером Геннадієм Защуком був в ролі хлібосольних господарів. Саме цей клуб найкраще вкомплектований хорошими гравцями в усіх ланках: задніми, крайніми, центровими.

Щодо цього зроблю невеличке зауваження. Багато журналістів вживає такий термін, як «захисник», «нападаючий». Гадаю, що це не відповідає суті справи. Адже в баскетболі вся п'ятірка на майданчику — нападаючі, коли команда володіє м'ячем. І навпаки — всі перетворюються на захисників, коли атакує суперник. Будь ласка, конкретний приклад: гравець київського «Будівельника», одна з найяскравіших зірок українського баскетболу Євген Мурзін часто-густо стає найрезультативнішим у більшості матчів. А його називають захисником?!

Але повернімося до республіканського чемпіонату. Як на мене, миколаївці здатні показати себе з найкращого боку і у відкритому чемпіонаті країни. Гадаю, що МКІ має всі можливості випередити в тому турнірі і київський СКА, і луганський «Спартак», здатний «кинути рукавичку» й «Будівельнику» зі столиці України. Миколаївці в матчі з донецьким «Шахтарем» перемогли — 112:111 (перший тайм — 53:52). Але, мабуть, слід згадати й про те, що за кілька хвилин до фінішу баскетболісти МКІ вели перед з перевагою в 17(!) очок. І дозволили собі розслабитися, перевести подих.

Звичайно, «Шахтар» заслуговує на «п'ятірку» за те, що боровся до останньої миті. А от тренерові цього цікавого колективу Валерію Алпатову, на жаль, треба було вліпити «одиницю» за відверто хамську поведінку на людях...

Срібні медалі дісталися харківському «Строителю». Це — єдина команда, яка тренується та грає, так би мовити, не за хороші гроші, а у вільний від основної роботи час її гравців. Це приклад справжнього любительства.

У харківському колективі є, як мінімум, 6—7 виконавців, яким знайшлося б місце в основних складах квартету українських клубів — учасників чемпіонату країни по вищій лізі. Але в рідному Харкові, здається, доля цих хлопців нікого не цікавить. Прикро.

«Бронзою» заволоділи київські армійці. Ними у відсутності головного тренера Геннадія Чечури керували Анатолій Ніколаєв та Марко Верба. Враховуючи втрату досвідчених Ігоря Яценка і Олега Рубана (вони вирушили заробляти конвертовану валюту), третє місце СКА цілком закономірне.

«Шахтар» став четвертим, дніпропетровське «Динамо» — п'ятим.

Мені важко вести розмову про луганський «Спартак», який не виграв жодного матчу. І це не дивно, бо його представляли дублери. А основний склад, як і київський «Будівельник», подорожував берегами Середземного моря. Я розмовляв із головними тренерами цих колективів В. Пустогаровим та З. Хромаєвим. Обидва сказали, що про строки проведення чемпіонату України дізналися лише після того, як було досягнуто домовленість про турніри в Італії та Іспанії. Отже, в майбутньому слід заздалегідь визначати час та місце проведення українських турнірів.

До речі, про національний чемпіонат. Про нього в кулуарах говорилося багато. Що, мовляв, коли Україна стане справді суверенною, то його слід проводити якісніше, на значно вищому рівні, ніж тепер. Мене це, відверто кажучи, дивує. Хто, питається, заважав так чинити раніше? Чому в спорті слід все зв'язувати із зміною політичних обставин? Я дотримуюсь такої думки (її змінити мене не примусить ніхто): спорт і взагалі культура зближують різні народи і країни.

Щодо баскетболу на Україні, то кажуть, що його треба «починати»... Я б усе ж порадив його «продовжувати». В 50—60-ті роки на «Баскетбольній карті» значилися такі центри, як Одеса, Львів, Вінниця, Запоріжжя, Біла Церква, Житомир, міста Закарпаття. Слід повертати цю популярну в молоді гру в ті регіони і на солідній основі. Адже традиції не знищено. Все треба лише поновити.

І останнє. Навіть тоді, коли Україна буде прийнята до ФІБА, як на мене, не слід розривати контакти з командами Росії, Казахстану, Білорусії, Латвії, Литви, Естонії, Грузії, Молдови та інших регіонів.

Юрій ВИСТАВКІН,
майстер спорту.

ГОЛОС України

Газета Верховної Ради України

Головний редактор
Сергій ПРАВДЕНКО

Редколегія:
Анатолій ГОРЛОВ — перший заступник головного редактора
Олександр БІЛИК — заступник головного редактора
Олександр ЄМЕЛЬЯНОВ — член-кореспондент АН України
Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ
Леонід САМОЙЛЕНКО — заступник головного редактора
Борис СИДОРЕНКО — заступник головного редактора
Анатолій СОЛОНСЬКИЙ
Віталій СУДДЯ — відповідальний секретар

НАД НОМЕРОМ ПРАЦЮВАЛИ:
Заступник головного редактора — Борис Сидоренко.
Черговий редактор — Дмитро Десятников.
Автори макета — Анатолій Мироничев, Євген Українець.
Випусковий — Олексій Бондаренко.
Оформлення — Володимир Кисельов.
Коректори: Валентина Лукаш, Ірина Бабич, Валентина Восколович, Галина Кеблак, Ольга Малкіна, Євгенія Оратовська, Олена Чоповська.
Верстальники: Тетяна Балюк, Ольга Яценко, Алла Будникова, Марія Солодюк, Сергій Скаженюк.
Лінотипісти: Наталія Позняк, Валентина Чичирко.

* * *

Комбінат друку видавництва «Радянська Україна» 252047, Київ 47, проспект Перемоги, 50.
Індекс 60955.
Тираж 156.200
Передплатна ціна на рік 19 крб. 80 коп.
Зам. 03151971.